

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 50.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1894

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τῇ παρελθούσῃ δευτέρῃ παρεδόθη τῇ κοινῇ μητρὶ γῇ τὸ σκῆνος μονάρχου πᾶσαν τὴν ὑψηλίον πληρώσαντος διὰ τοῦ ὀνόματος, ἰδίᾳ δὲ διὰ τῶν εὐεργετικῶν τῇ ἀνθρωπότητι ἀρετῶν αὐτοῦ. — Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Ἀλέξανδρος ὁ Εἰρηνοποιός, δεξιόμενος τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν ἀφωσιωμένος καὶ ἀπαραμυθῆτου καὶ πρὸς τὸν ἐξοχὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ τελείως ἡρμωμένης συζύγου, προσφιλῶν καὶ φιλοστόργων καὶ ταῖς ἀρεταῖς τοῦ πατρὸς στοιχοῦντων ἑκαστὸν ἐν τῷ κύκλῳ τῆς δράσεως αὐτοῦ τέκνων, συγγενῶν ἀνυποκρίτως θρηνούντων τὴν πρόωρον στέρνησιν μέλους ὡς ὀλίγα ἄλλα κλειδαντος τὸν οἶκον τῶν Ρωμανῶν, ἡγεμόνων καὶ ἡγεμονιδῶν καὶ ἄλλων ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων λαῶν, εἰλικρινῶς πενθοῦντων τὸν θάνατον τοῦ ἐπὶ τοσαύτῃ ἔτη διὰ τῆς φιλανθρωπίας τῶν αἰσθημάτων αὐτοῦ καὶ τῆς συνειδήσεως πολιτικῆς δυννηθέντος νὰ διατηρήσῃ αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ τῆς εἰρήνης, προεπέμψθη μετ' ἐπιστημότητος, ἣν οὐδέποτε ἄλλοτε εἶδεν ἡ Πετρούπολις καὶ ὑπὸ τὰ εἰλικρινῆ δάκρυα συμπάσης τῆς Ρωσίας εἰς τὴν ὑστάτην αὐτοῦ κατοικίαν, τὸ ἔργον αὐτοῦ καταλείπων ὑπογραμμὸν πρῶτα μὲν τῷ υἱῷ καὶ διαδόχῳ αὐτοῦ ἐν τῷ θρόνῳ, εἶτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι καὶ ἄρχουσι τοῦ κόσμου, τοῖς ἐπιθυμοῦσιν οὐ μόνον νὰ λέγωνται, ἀλλὰ καὶ νὰ ᾤσιν πατέρες τῶν λαῶν αὐτῶν καὶ παρὰγοντες τῆς εἰρηνικῆς ἀναπτύξεως τῶν εὐρωπαϊκῶν ἔθνων. — Οὕτω, κατατεθείσης τῆς σοροῦ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ' ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ ναοῦ τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου παρὰ τὴν σκηνὴν τοῦ Μεγάλου Πέτρου καὶ τῶν ἄλλων τῆς κραταιᾶς αὐτοκρατορίας ἡγεμόνων, ἐκλείσει μία ἔτι σελὶς τῆς νεωτέρας ρωσικῆς ἱστορίας, ἡ σελὶς ὅμως ἐκείνη, ἥτις, πρὸς τῷ ὅτι θὰ εἰκονίσῃ τοὺς τῆς αὐτοκρατορίας ταύτης λαοὺς προηγμένους ἐν ἀντικείμενῳ πρότερον εὐημερίᾳ, περιλαμβάνει τοῦτο τὸ ἀσυγκρί-

τως λαμπρότερον καὶ πολυτιμότερον τῶν ἄλλων εὐκλεῶν σελίδων κόσμημα, ὅτι τὴν εὐημερίαν ταύτην ἀναγράφει καρπὸν, οὐχὶ πολέμων καὶ αἱμάτων, ἀλλ' ἐργασίας εἰρηνικῆς, τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς ἐπεκτείναντες οὐ μόνον καθ' ἅπασαν τὴν ἀχανῆ αὐτοκρατορίαν τῶν Τσάρων, ἀλλὰ καὶ καθ' ἅπασαν τὴν γηραιὰν ἡμῶν ἡπειρον, τὴν ἀπὸ τοῦ νεοφωτιστοῦ σχετικῶς Βορρᾷ φωτισθεῖσαν περὶ τῶν μέσων τῆς ἀναπτύξεως τῆς εἰρηνικῆς τῶν ἔθνων εὐημερίας.

Εὐτυχῶς αἱ περὶ τῆς πολιτικῆς τοῦ νέου αὐτοκράτορος τῆς Ρωσίας ἐνδείξεις ἐξακολουθοῦσι παγιοῦσαι τὴν ἀρχικῶς διατυπωθεῖσαν γνώμην, ὅτι ὁ τσάρος Νικόλαος ὁ Β' ἐσωτερικῶς μὲν θὰ ἐπιστήσῃ, τὰ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου αὐτοῦ πατρὸς ἐπιδαψιλευθέντα τοῖς λαοῖς τῆς αὐτοκρατορίας ἀγαθὰ διὰ φιλελευθερωτέρων τινῶν παραχωρήσεων, ἐξωτερικῶς δὲ θὰ ἐξακολουθήσῃ καλλιεργῶν τὰς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μονάρχου ἐγκαινισθείσας πρὸς τὰ ξένα κράτη σχέσεις, μάλιστα δὲ τὰς πρὸς τὴν Γαλλίαν. — Καὶ προκύπτει μὲν ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τὸ ἐνδεχόμενον ἢ καὶ γεγονός ἴσως ἦδη ὄν τῆς ἀπὸ τῶν πραγμάτων ὀριστικῆς ἀποχωρήσεως τοῦ κ. Γίερς, τοῦ κυρίου ὀργάνου τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ', ὑποβαλόντος ἦδη τῷ νέῳ αὐτοκράτορι τὴν παραίτησιν αὐτοῦ, ἡ ἀποχώρησις ὅμως αὕτη, ἔργῳ ἀπὸ πολλοῦ ὑψισταμένη, τοῦ ὑφυπουργοῦ δὲ κ. Σίδκιν δια τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τοῦ κ. Γίερς διεξάγοντος τὰ καθήκοντα τούτου, ἀποτελεῖ ἐκτέλεσιν ἀπλῆς διατυπώσεως, ἀναβληθεῖσαν μέχρι τοῦδε διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ μακαρίῃ τῇ λήξει αὐτοκράτορος. — Ἐπειτα γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πρίγκιπος Γορτσάκωφ τὸ ἀξίωμα τούτου ὡς ἀρχιγραμματέως τῆς αὐτοκρατορίας εἶχεν ἐκλείπει, ὅτι δὲ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὤφειλεν ὠρισμένως νὰ ἐφαρμόζῃ τὴν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος διαγεγραμμένην ἐξωτερικὴν πολιτικὴν, ὅπερ ἔτι μᾶλλον σμικρύνει τὴν σημασίαν, ἢν ἡ τοῦ κ. Γίερς ἀποχώρησις δύναται νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην, ἔξαρκά δὲ τὸ μᾶλλον ἀπὸ τῶν διαθέσεων τοῦ νέου αὐτοκράτορος,

περί τοῦ ὁποίου εἶπομεν ἤδη ὅτι φαίνεται διατεθειμένος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πατρικὴν πολιτικὴν.

Ὁ δὲ Σπέρναι μᾶλλον ὀξύνεται ὁ περὶ τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων ἀγῶν. ὃν πρό τινος ἤνοιξεν ἡ ἐν Σεπτεμβρίῳ πρώτη ἀγορεύσις τοῦ ἀγγλοῦ πρωθυπουργοῦ, διαψεύσαντός μὲν πρὸς τοὺς ἀπαίτουσας τὴν τελείαν κατάλυσιν τοῦ Σώματος τοῦτου, συνηγορήσαντος ὅμως εἰ πέρ ποτε ἐκθύμως ὑπὲρ τῆς διαρρηθμίδεως αὐτοῦ κατὰ τρόπον ἀπαλλάσσοντα τὴν νομοθετικὴν ἐργασίαν τῶν γυνσίων ἀντιπροσώπων τοῦ βρετανικοῦ λαοῦ ἀπὸ τῆς αὐθαιρέτου ὑπὸ τῶν Λόρδων ἐνασχέσεως τοῦ προνομίου τῆς ἀρνησικυρίας καὶ προαγγελλάντος τὴν ἐπικειμένην εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων ὑποβολὴν σχετικοῦ νομοσχεδίου, τὴν ἡμελῶδη ἀρχὴν τοῦ ὁποίου, ψηφίζομένου ὑπ' αὐτῆς καὶ ἀπορριπτομένου ὑπὸ τῆς Ἀνω Βουλῆς, θ' ἀνέγραψεν ὡς ἔμβλημα τῆς σημαίας τῶν φιλελευθέρων κατὰ τὰς προσεχέεις ἐκλογάς. — Πρὸς τὸ εὐθαρσές τοῦτο κήρυγμα τοῦ Λόρδου Ρόσμπερν δὲν ἐβράδυναν ν' ἀντεπέλθωσιν οἱ τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἡγέται, πειραθέντες νὰ προκαταλάβωσι τὴν δημοσίαν γνώμην ἐναντίον τοῦ νέου τοῦτου ἄρθρου, τοῦ ἀνέκαθεν μὲν ὁμολογουμένου, νῦν δὲ ἑμπράκτως καὶ φανερά ἀναγραφομένου εἰς τὸ Σύμβολον τῆς πολιτικῆς πίστεως τῶν ταῖς ἀρχαῖς τοῦ γηραιοῦ Πλάδδωτος στοιχείων πολιτευτῶν. — Ὁ κ. Μπαλφόρ ἰδίᾳ ἐν προσφάτῳ αὐτοῦ ἀγορεύσει ἐξήντησε πάντα τὰ ῥητορικὰ σχήματα, ὅπως διαστρέψῃ ἐν τῷ πνεύματι τῶν ἀκροατῶν αὐτοῦ τὴν σπουδαίαν δηλώσιν τοῦ πρωθυπουργοῦ, παραστήσας αὐτὸν ὡς χάριν κομματικῶν συμφερόντων ἐπιζητοῦντα τὴν τελείαν κατάλυσιν τῆς Ἀνω Βουλῆς, μεθ' ὃ κατ' αὐτὸν αἱ τύχαι τῆς Μεγάλης Βρετανίας θὰ διέτρεχον τὸν κίνδυνον νὰ ἐξαρθῶνται ἐκ μιᾶς ψήφου, ἥτις θὰ ἐκρινεν ἐν ἐνδεχομένῃ περιστάσει τὴν πλειονοψηφίαν τοῦ κοινοβουλίου. — Ὡς τοιοῦτον προσγοιπθεὶς ὅτι ἐγνοεῖ τὸν ὑπὸ τῶν φιλελευθέρων ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν ὁ κ. Μπαλφόρ, δὲν ὤκνησε νὰ χαρακτηρίσῃ αὐτὸν ὡς τὴν ἀτοπωτάτην τῶν ἀτοπιῶν καὶ ὡς μὴ δυνάμενον νὰ πραγματοποιῇ ἐπὶ μακρὰν ἔτι δεῖράν ἐτῶν. — Ἀλλὰ ἀσχετὸς πρὸς τὸ ὅτι ἡ φορὰ τοῦ δημοσίου ἐν τῷ Ἠνωμένῳ βασιλείῳ πνεύματος, ἐκτὸς περιορισμένων τινῶν περιφερειῶν, ἐλέγχει τὸν ὑπέρμαχον τῶν συντηρητικῶν ἀρχῶν μὴ τάληθῇ γνωματεύοντα περὶ τοῦ προσεχοῦς πολιτειακοῦ μέλλοντος τῆς χώρας, ἱκανῶς κορεσθείσης ὑπὸ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ὀπισθοδρομικῆς τῶν Λόρδων πολιτικῆς, συνισταμένης ἐν γένει εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ μεγάλου χάσματος, τοῦ μετὰ τῶν κοινωνικῶν τάξεων τοῦ βασιλείου ἐπὶ τῶν μεσαιωνικῶν πλανῶν καὶ τοῦ ἀκολάστου ἀριστοκρατικοῦ ἐγωῖσμοῦ ἐστρηγμένου, ὁ Λόρδος Ρόσμπερν, καὶ ἐπὶ προφανεῖ μάλιστα κινδύνῳ δυσχερεστικῆς οὐκ εὐαριθμῶν ἐκ τῶν ἐν τῷ κοινοβουλίῳ ὑποστηριζόντων τὴν κυβερνήσιν αὐτοῦ, ἰδίᾳ δὲ τῶν ριζοσπαστικῶν, ὅπως καὶ σαφέστατα ἀπεφίνατο ἐναντίον τῆς ὑπάρξεως ἐνὸς μόνου νομοθετικοῦ Σώματος τὴν διατήρησιν τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων θεωρεῖ ἀπαραίτητος ἀναγκαίαν, ἀλλὰ φρονεῖ μετὰ πάντων τῶν μετριοπαθετέρων φιλελευθέρων στοιχείων τοῦ κράτους ὅτι, ἵνα τὸ Σῶμα τοῦτο παύσῃ κατὰ τὰς ἰδιοτροπίας καὶ τὰς ὀπισθοδρομικὰς ἀρχὰς τῶν ἀναλλοιώ-

τως ἀπαρτιζόντων αὐτὸ ἀριστοκρατικῶν ἐξουδετεροῦν πᾶσαν τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων νομοθετικὴν ἐργασίαν, τὴν ὡς αὐτὸ νὰ μεταδώσῃ καὶ ταῖς ἀλλαίς τοῦ βασιλείου τάξεσι τῶν νῦν ὑπὸ μιᾶς μόνης τάξεως καρπούμενων ἀγαθῶν, ἀνάγκη ν' ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἀρνησικυρία, ὅπερ προδήλως διαφέρει τῆς τελείας κατάλυσεως τοῦ Σώματος, δυνάμενον μάλιστα νὰ λειτουργῇ ἐν τῇ φυσικῇ αὐτοῦ, τῇ συμβουλευτικῇ, οὕτως εἶπειν, ἰδιότητι. — Τὴν διαφορὰν ταύτην ἐννοεῖ ὁ βρετανικὸς λαός· ὅταν δὲ μετὰ μικροὶ οἱ φιλελεύθεροι κατ' ἀναπόδραστον ἀνάγκην ἀναπετάσωσι τὴν ἐκλογικὴν αὐτῶν σημαίαν, σύνθημα τοῦ ἀγῶνος προβάλλοντες τὴν ἀποκατάστασιν τῆς γυνδίας τοῦ λαοῦ ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν νόμιμον καὶ προσήκουσαν αὐτῇ θέσιν ἀπέναντι τῶν κληρονομικῶς διαδεχομένων τὸ ἀξίωμα τοῦ νομοθέτου, πιθανώτατα θὰ ἴδωσι προσερχομένας ὑπ' αὐτὴν τὰς ζωτικώτερας τῆς χώρας κοινοβουλευτικὰς δυνάμεις. — Ὁ ἀγὼν ἔσται πάντως πεισματώδης καὶ κρατερός, ἀλλ' ἐλπίζεται ὅτι θὰ καταλήξῃ ὑπὲρ τῶν προοδευτικῶν ἀρχῶν.

Ὅτε πρὸ τινος ἐλέγομεν ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου ἐκδηλωθεῖσα ἐπὶ τῆς ἀγγλικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τροπὴ δὲν δύναται ν' ἀντηχήσῃ εὐαρέστως παρὰ τοῖς πιστεύσασιν ὅτι ἡ Ἀγγλία κατ' ἀρχὴν συντάσσεται τῷ τριπλῷ συνδέσμῳ, δὲν ἐβανταζόμεθα ὅτι ὁ γερμανικὸς τύπος οὕτω ταχέως θὰ ἥνοιγε τὰς τηλεβολοστοίχας αὐτοῦ κατὰ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πολιτικῆς ἐξελιζέσθαι τοῦ Ἠνωμένου βασιλείου. Ἡ «Ἐφημερὶς τῆς Κολωνίας» ἔδειξεν ἡμῖν ὅτι ἡ Γερμανία προξενηθεῖσα αἰσθηδὸς ἐκτοῦ ὑπὸ τε τοῦ Λόρδου Ρόσμπερν καὶ ὑπὸ τοῦ Λόρδου Σαλίσβουρ, ὡς καὶ ὑπὸ παντὸς σχεδὸν τοῦ λονδινείου τύπου γενομένου φιλορωσικοῦ κηρύγματος ἦν ζωηρότερα ἢ ὅτι προσεκάσμεν αὐτήν. — (Τὸ ὀνομασθὲν ὄργανον τοῦτ' αὐτὸ προκαλεῖ τὴν Ἀγγλίαν, ἰσχυρίζομενον ὅτι τὰ βρετανικὰ ἀποικιακὰ συμφέροντα ἐξαρθῶνται λίαν ἀπὸ τῆς στάσεως, ἣν ἀπέναντι αὐτῶν θὰ ἐτήρει ἡ Γερμανία, ἥτις δύναται μὲν νὰ προσδάλῃ ἀδιαφόρως τὴν Ἀγγλίαν προσεγγίζουσαν τῇ Ρωσίᾳ, δὲν θὰ ἠνείχετο ὅμως βρετανικὴν ὑπέρβασιν δικαιοδοσίας πρὸς βλάβην τῶν γερμ. συμφερόντων. — Ἀλλ' ἐν τῇ γλώσσῃ ταύτῃ εὐχερὲς διαφαίνεται ἡ δυσανασχέτησις, ἐν ᾗ περιέσθῃ ἡ πολιτικὴ ἐκείνη, ἥτις, κατορθώσασα ἐπὶ ἱκανὰ ἤδη ἔτη διὰ τῆς ὑποβάλλεως τῶν διεθνῶν δυσπιστιῶν νὰ προσδέρῃ μὲν ὀριστικῶς καὶ ἐπισήμως εἰς τὸ ἄρμα αὐτῆς τὴν Αὐστρουγγαρίαν καὶ Ἰταλίαν, ἐξ ὧν ταύτη μὲν ἀδιακόπως παρίστανεν ὅτι ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῆς τὸ δαμόκλειον ξίφος τῆς γαλλοσλαβικῆς συμμαχίας, ἐκείνην δὲ ἠπειλεῖ δι' ἐπικειμένης πάντοτε ρωσικῆς ἐπιθέσεως, νὰ τηρήσῃ δὲ ἐν μετεώρῳ στάσει τὴν Ἀγγλίαν, πρὸς ἣν προσβάλλετο τὸ μορμολύκιον τοῦ ἐν Ἀσίᾳ ρωσικοῦ ἀποικιακοῦ ἀνταγωνισμοῦ, βλέπει νῦν διασκεδαζομένην τὴν ἀχλὺν ταύτην καὶ τὰς ὀνομασθείδας δυνάμεις βαθμυδὸν ἀποτιθεμένας τὰς πλάνας, αἵτινες ὡς τις γοητευτικὴ δύναμις ἐκράτουν αὐτὰς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν γερμανικῶν συμφερόντων μετὰ τῆς πεποιθήσεως, ὅτι αἱ ἐπὶ τούτῳ μεγάλαι ὑλκαὶ καὶ ἠθικαὶ θυσίαι αὐτῶν τὰ ἴδια αὐτῶν ὑπηρετοῦν συμφέροντα.